

مازاد حساب جاری کشور نویدبخش مهار تورم

تورم ماهانه کالاها در تیر صفر شد

میلیون دلار	عملکرد					رشد سال ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰ (درصد)
	سال					
	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	
حساب جاری	۲۶۲۴۱	-۱۶۵۲	-۷۰.۸	۱۱۱۴۴	۱۴۴۳۳	۲۹.۵
- حساب کالا	۳۰۸۰۴	۱۸۸۵	۳۲۳۶	۱۵۸۴۴	۲۲۴۷۴	۴۱.۸
صادرات کالا (فوب)	۹۲۶۵۱	۵۹۹۷۵	۴۹۸۴۸	۷۹۴۷۰	۹۷۶۵۶	۲۲.۹
واردات کالا (فوب)	۶۱۸۴۷	۵۸۰۹۰	۴۶۶۱۲	۶۳۶۲۶	۷۵۱۸۲	۱۸.۲
- حساب خدمات	-۶۲۷۸	-۴۵۰۴	-۳۹۹۹	-۵۳۵۹	-۶۶۹۰	۲۴.۸
صادرات خدمات	۱۱۸۶۰	۱۱۵۰۹	۴۲۱۴	۶۵۱۸	۹۹۰۲	۵۱.۹
واردات خدمات	۱۸۱۳۸	۱۶۰۱۳	۸۲۱۲	۱۱۸۷۷	۱۶۵۹۲	۳۹.۷
- حساب درآمد	۸۷۵	۱۴	-۵۹۹	-۴۹۵	-۱۰۵۳	۱۱۲.۹
- حساب انتقالات جاری	۸۴۱	۹۵۳	۶۵۵	۱۱۵۳	-۲۹۸	--

گزارش

وضعیت کالا در کشور هم از حیث تغییرات قیمتی و هم از نظر تراز کالایی در میادلات خارجی طی دهه ۹۰ وضعیت مناسبی نداشت و این نابسامانی تا حدودی به سال‌های پس از این دهه نیز تزیق شد؛ با این حال طی دو سال اخیر آمارهای اقتصادی هم از بهبود تراز کالا و به تبع آن تراز جاری و تراز پرداخت‌های کشور حکایت دارد و هم تورم بخش کالا در مجموع تحت کنترل درآمده و از نوسانات شدید سال‌های قبل به وضعیت ثبات نزدیک می‌شود. تراز پرداخت‌های خارجی که بیانگر تجارت خارجی کشور است، دو بخش اصلی دارد: «تراز حساب جاری» و «تراز حساب مالی و سرمایه‌ای». تراز حساب جاری خود از چهار زیربخش «تراز حساب کالا»، «تراز حساب خدمات»، «تراز حساب درآمد» و «تراز حساب انتقالات جاری» تشکیل می‌شود. در این بین تراز حساب کالا به صورت خالص صادرات و واردات کالا تعریف می‌شود. اقلام صادرات و واردات کالایی نیز شامل اقلام نفتی و غیرنفتی گزارش شده توسط دستگاه‌ها و سازمان‌هایی نظیر وزارت نفت و سازمان گمرک ایران است.

جهش تراز حساب جاری و کالا

رئیس کل بانک مرکزی در نشست اخیر مشترک مسئولان اقتصادی دولت با خبرنگاران، نکات مهمی درباره تغییر روند تراز پرداخت‌های کشور مطرح کرده است که نسبت به سال قبل از آن ۴۱٫۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

از تراز منفی حساب جاری تا مازاد ۱۵ میلیارد دلاری

رئیس کل بانک مرکزی در نشست اخیر مشترک مسئولان اقتصادی دولت با خبرنگاران، نکات مهمی درباره تغییر روند تراز پرداخت‌های کشور مطرح کرده است که نسبت به سال قبل از آن ۴۱٫۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

تقویت صادرات

وضعیت تجارت کشور و بویژه صادرات هم در این سال‌ها رو به بهبود بوده است. رئیس کل بانک مرکزی در این زمینه گفت: حجم اقتصاد در حال نزدیک شدن به ۲۰۰ میلیارد دلار است؛ یعنی صادرات کالا قبل از تحریم‌های دونالد ترامپ به میزان ۹۲ میلیارد دلار بود و در سال ۹۹ به ۴۹ میلیارد دلار کاهش پیدا کرد.

فرزین یادآور شد: این متغیر در سال ۱۴۰۰ به ۷۹ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد و در سال ۱۴۰۱ به ۹۷ میلیارد دلار رسید. صادرات غیر نفتی در سال ۹۷ به میزان ۳۵ میلیارد دلار بود که این میزان در سال ۱۴۰۱ به ۴۲ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد. بنابراین، هر چند تحریم‌های غرب علیه اقتصاد کشور و موانع نقل و انتقالات بانکی را تجارت را دشوار کرده، اما دولت توانسته است بر این مشکلات غلبه کند و بانک مرکزی هم تا حدود زیادی از

ظرفیت‌های حاصل از شرایط مطلوب تراز پرداخت‌ها در مدیریت بازارهای کالا و ارز بهره‌برده است. **تحولات قیمتی امیدوارکننده** به موازات تحول در تراز حساب کالا و حساب جاری کشور، چریانات قیمتی در بازارهای کالایی نیز به تدریج در حال فاصله گرفتن از نوسانات افزایشی سال‌های گذشته است. آمارهای تورم ماهانه تیرماه روایتگر توقف این روند افزایشی و بازگشت ثبات به بخش کالایی است. بر اساس اعلام بانک مرکزی، تورم نقطه به نقطه از ابتدای سال ۱۵۰۵ درصد کاهش داشته و نرخ رشد تورم ماهانه کالا در تیرماه به صفر درصد رسیده است. البته باید به این نکته توجه داشت که تورم براساس آنها محاسبه می‌شود در طول زمان و مبتنی بر رفتار مصرفی جامعه تغییر می‌کند و بر همین اساس نیز سال پایه محاسبه تورم به‌روزسانی می‌شود. همچنین تورم کالا، برآیندی از تغییرات قیمتی این اقلام در ماه مورد محاسبه است. یعنی تورم ماهانه صفر یعنی تراز کالا در تیرماه بیانگر این واقعیت است که برخی اقلام کالایی افزایش قیمت، برخی اقلام ثبات قیمت و برخی کاهش را تجربه کرده‌اند ولی در نهایت تورم ماهانه صفر شده است.

تورم گروه کالایی چگونه صفر شد؟

در همین ارتباط محمد شیرجیان، معاون اقتصادی بانک مرکزی در توضیح آمارهای اخیر به فارس، اظهار داشت: شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI) در برگیرنده سیدی از اقلام مختلف کالاها و خدمات است که هر یک از این اقلام حسب سهمی که در بودجه خانوار در سال پایه دارند، از یک ضریب اهمیت (وزن در سید تورم) برخوردار هستند. وی ادامه داد: بدیهی است در طول زمان به دلیل تغییر عادات خانوارها و در نتیجه تغییر سهم هر یک از اقلام مزبور در بودجه خانوار، ضریب اهمیت این اقلام نیز تغییر خواهد نمود. به همین دلیل نیز نهادهای آماری نسبت به تغییر سال پایه در محاسبه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی اقدام می‌نمایند که این اقدامات در نهایت به صورت تغییر اوزان یا حذف و اضافه شدن اقلام کالایی و خدمتی نمایان خواهد شد. شیرجیان افزود: بر این اساس تعداد اقلام مشمول در سید شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی ۳۶۸ قلم کالا و خدمت در سال پایه ۱۳۹۵ به ۴۰۷ قلم کالا و خدمت در سال پایه ۱۴۰۰ افزایش یافته است. از این ۴۰۷ قلم، تعداد اقلام مربوط به گروه خدمت ۹۷ قلم و تعداد اقلام مربوط به گروه کالا ۳۱۰ قلم می‌باشد. در سال پایه ۱۴۰۰ نسبت به سال پایه ۱۳۹۵ ضریب اهمیت «کالا» از ۴۸،۵ به ۵۲،۶ درصد افزایش و در مقابل ضریب اهمیت «خدمت» از ۵۱،۶ به ۴۷،۴ درصد کاهش یافته است.

معاون اقتصادی بانک مرکزی تأکید کرد: معیارترین تغییر در میان گروه‌های اصلی مربوط به گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها است که ضریب اهمیت آن به ۲۵،۵ درصد افزایش یافته است. لذا اهمیت تحولات قیمتی این گروه در ایجاد تورم شاخص کل مبتنی بر سال پایه ۱۴۰۰ بیشتر شده است. میزان تغییر قیمت‌ها در ضریب اهمیت دو مؤلفه اساسی در شکل دهی به تغییرات شاخص کل و سایر زیر شاخص‌ها اعم از گروه‌های اختصاصی (کالا و خدمت) و گروه‌های اصلی (خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها،

دلایل کاهش تورم

روند کاهش تورم کالا با تغییرات سایر آمارهای پولی هم تطابق دارد. نرخ رشد نقدینگی به عنوان اصلی‌ترین عامل بنابر این شرایط کنونی، در سری‌های تئوری از ۴۰ درصد در سال ۹۹ به ۳۹ درصد در ۱۴۰۰ و ۳۱،۵ درصد در ۱۴۰۱ رسید و در حالی که در آمارهای اعلام شده به کار دولت سیزدهم به قله ۴۲،۸ درصد هم رسیده است.

گزارش

امین محمودی

روزنامه نگار

نهادهای دامی طی سالیان اخیر به عنوان یکی از مهم‌ترین محصولات وارداتی کشورمان شناخته شده که سهم زیادی در تجارت محصولات کشاورزی نیز دارد.

با این حال واردات این محصول در سال گذشته با کاهش ۱۹ درصدی از حدود ۱۷ میلیون و ۶۱۷ هزار تن به ۱۴ میلیون و ۳۷۲ هزار تن رسیده است. به همین منظور می‌توان گفت که واردات این محصول در سال گذشته اقی ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تنی داشته است. هم‌اکنون ۷۵ درصد نیاز بازار صرف از طریق واردات و ۲۵ درصد آن از طریق تولید داخل نهادهای دامی صورت می‌گیرد، این در حالی است که وزارت جهاد کشاورزی به دنبال خودکفایی ۵۰ درصدی در این امر است. نهادهای دامی به عنوان یکی از اصلی‌ترین عوامل تأثیرگذار در قیمت گوشت قرمز، گوشت مرغ، تخم مرغ، شیر و سایر لبنیات محسوب می‌شود که هرگونه نوسان و کمبود آن بازار را دچار اختلال می‌کند.

جزئیات واردات نهاده در چهار ماهه نخست سال

به همین دلیل دولت سیزدهم و وزارت جهاد کشاورزی در چهار ماهه نخست سال جاری نسبت به همین بازه زمانی در سال گذشته نهاده بیشتری وارد کرده‌اند. براساس آمار گمرک کشورمان در چهار ماهه نخست سال جاری ۴

میلیون و ۶۷۹ هزار و ۷۸۲ تن انواع نهاده دامی به ارزش ۲ میلیارد و ۲۰۲ میلیون و ۸۰ هزار دلار به کشورمان وارد شده، این در حالی است که در همین بازه زمانی در سال گذشته ۳ میلیون و ۶۳۹ هزار و ۶۳۱ تن نهاده دامی به ارزش یک میلیارد و ۷۴۱ میلیون و ۴۶ هزار دلار وارد کشور شده بود که این میزان نشان‌دهنده رشدی یک میلیون و ۴۰ هزار تنی و ۴۶۰ میلیون دلاری است.

رشد ۳۰ درصدی واردات نهادهای دامی

همچنین به لحاظ درصدی نیز می‌توان گفت واردات نهادهای دامی در چهار ماهه نخست سال جاری نسبت به سال گذشته از ۳۰ درصدی نظر وزنی رشدی حدود ۳۰ درصدی و از نظر ارزشی رشدی ۲۶ درصدی داشته است. گفتنی است در حالی روند واردات نهادهای دامی به کشورمان با رشد روبه‌رو شده است که از فروردین ماه سال گذشته تا ابتدای سال جاری همواره حکایت از کاهش واردات نهادهای دامی نسبت به بازه زمانی سال ۱۴۰۰ داشت.

تنوع در مبادی وارداتی نهادهای دامی

اتریش، ازبکستان، اسپانیا، اسلواکی، امارات متحده عربی، انگلیس، اوکراین، برزیل، آلمان،

اقتصادی

دخانیات، پوشاک و کفش، مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها، اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه، بهداشت و درمان، حمل و نقل، ارتباطات، تفریح و امور فرهنگی، تحصیل، رستوران، هتل، کالاها و خدمات متفرقه) هستند.

برآیند تورم تورم ماهانه کالاها

معاون اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به آمار تورم تیرماه یادآور شد: بررسی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در تیرماه سال جاری نشان می‌دهد که گروه کالا با تورم ماهانه صفر روبه‌رو بوده است. همان‌طور که بیان شد، صفر شدن تورم گروه کالا در شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی، برآیند تحولات قیمتی این اقلام در تیرماه است. در این میان برخی اقلام کالایی افزایش قیمت، برخی اقلام ثبات قیمت و برخی نیز کاهش قیمت در این ماه تجربه کرده‌اند. شیرجیان با اشاره به اقلام با تورم ماهانه منفی در تیرماه امسال بیان کرد: همان‌طور که در نمودار فوق مشهود است، در این ماه در گروه اقلام کالایی تورم شاخص با خوراکی‌ها انواع برنج (برنج ایرانی درجه یک، برنج ایرانی درجه دو و برنج خارجی)، تخم مرغ، روغن نباتی جامد، انواع میوه‌ها (میوه‌های درختی و جالبیزی) و سبزی‌های تازه (سبزی‌های بوته‌ای و سبزی‌های ریشه‌ای) تورم ماهانه منفی را تجربه کردند.

وی خاطرنشان کرد: از دلایل عمده تحقق این مهم می‌توان به رصد و نظارت همه‌جانبه دولت و دستگاه‌های متولی هم‌جهتین ثبات قابل توجه در بازار ارز و سایر بازارهای داخلی از جمله خودرو، مسکن و طلا اشاره داشت.

مازاد ۲۲/۵ میلیارد دلاری حساب کالایی

معاون اقتصادی بانک مرکزی: در سال ۱۴۰۱ حساب کالا با مازاد حدود ۲۲/۵ میلیارد دلاری مواجه بود که نسبت به سال قبل از آن ۴۱٫۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس کل ارزش صادرات کالایی کشور (شامل صادرات نفتی و غیرنفتی) در سال ۱۴۰۱ حدود ۹۸ میلیارد دلار بوده که نسبت به رقم سال ۱۴۰۰ به میزان ۲۲٫۹ درصد رشد نشان می‌دهد. از طرفی ارزش واردات کالایی کشور (شامل واردات کالایی گمرکی و برآورد قاچاق ورودی کالا به کشور و سایر اقلامی که در آمار گمرک لحاظ نمی‌شوند) در سال ۱۴۰۱ برابر ۷۵/۲ میلیارد دلار بوده است که نسبت به رقم سال ۱۴۰۰ به میزان ۱۸/۲ درصد رشد نشان می‌دهد.

افزایش ۳۰ درصدی تأمین نهاده‌های دام و طیور

۴ میلیون و ۶۷۹ هزار تن نهاده دامی به ارزش ۲ میلیارد و ۲۰۲ میلیون دلار به کشورمان وارد شد

ترکیه، چین، روسیه، قرقیزستان، عمان، روسیه، قرقیزستان، قزاقستان، کانادا، قبرس، هلند و هنگ کنگ ۲۱ مبدأ واردات نهاده‌های دامی در چهار ماهه نخست سال جاری به کشورمان بوده‌اند.

با توجه به اینکه به دلیل مباحث مرتبط با تحریم و ممنوعیت‌های صادراتی کشورهای لازم است هر کشوری به امر تنوع‌سازی مبادی وارداتی بپردازد، آمارهای کوبیای است که در سال گذشته بازارهای جدیدی از جمله ازبکستان، اوکراین، برزیل، رومانی، کانادا، قبرس و هلند را به مبادی وارداتی خود اضافه کرده است.

جزئیات واردات انواع نهاده دامی

آمارهای گمرک نشان می‌دهد در چهار ماهه نخست سال جاری ۵۷۱ هزار و ۲۹۸ تن جو به ارزش ۲۲۱ میلیون و ۲۵۲ هزار دلار وارد کشور شده، این در حالی است که در سال گذشته در همین بازه زمانی حدود ۲۷۷ هزار و ۹۴۴ تن این میزان نشان‌دهنده رشد ۱۵ درصدی به لحاظ وزنی و رشد ۱۵ درصدی به لحاظ ارزشی در یک سال اخیر است.

نوع نهاده دامی	۴ ماهه نخست ۱۴۰۲	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزنی	درصد تغییرات
ذرت	۱۷۱۲۳	۲۳۰۳	۹۱۷	۳۴	۴۱
جو	۵۷۱	۲۷۵	۱۰۱	۱۰۸	۱۱۹
کنجاله سویا	۶۲	۲۷۷	۱۶۱	-۷۸	-۷۳
دانه سویا	۸۷۴	۶۴۷	۵۶۲	۱۵	۱۵
جمع کل	۶۶۸۰	۲۲۰۲	۱۷۴۱	۸۱	۱۰۲

بنگاه

سطح بین‌المللی، سطح ۶ ستاره؛ فوق‌العاده در سطح بین‌المللی و سطح ۷ ستاره؛ الگو در کلاس جهانی در سطح بین‌المللی می‌شود.

تجربیات و طرح‌هایی که در سطح جایزه بالاتر از ۴ ستاره قرار می‌گیرند، به‌عنوان بهترین تجربه (Best Practice) شناخته می‌شوند. تعداد کمی از شرکت‌های ایرانی در این دوره از رویداد مشارکت داشتند و آریاساسول با ارائه دو طرح در حوزه تجارب برتر، توانست رتبه‌های برتر جهانی را کسب کند. همچنین دوره این جایزه، با حضور شرکت‌های معتبر از سراسر جهان ارائه بیش از ۱۳۰ طرح برگزار شد و برای نخستین بار شرکت‌های معتبر از قاره‌های آمریکا و اروپا، از جمله ایالت متحده آمریکا و اسپانیا، طرح‌های خود را ارائه کردند. در این رقابت بین‌المللی، طرح «دستیابی به ابزارهای دیجیتال برای ارتقای فرآیندهای کنترل کیفیت» به مرحله دوم ارزیابی راه یافت و جزو ۳۰ طرح بالقوه فینالیست انتخاب شد.

مقام ۵ ستاره با عنوان متعالی در سطح بین‌المللی (Excellent International Best Practice) را در ادامه طرح «فرآیند مدیریت ریسک یکپارچه سازمانی و COER) مرکز رقابت تجارب برتر جهانی (BPIR.com) و شبکه جهانی معیار جهانی با اتاق صنعت و تجارت ابوظبی، مرکز تعالی سازمانی جهانی ابوظبی، جایزه تعالی شیخ خلیفه و حامیانی از سرتاسر جهان در کشور نیوزیلند، با حضور داوران متخصص بین‌المللی و شرکت‌های بزرگ از نقاط مختلف دنیا برگزار می‌شود. سطوح اصلی جایزه تجارب برتر در این رقابت بزرگ بین‌المللی شامل سطوح ۱ سطح ۱ ستاره؛ نقصان عده، سطح ۲ ستاره؛ نقصان جزئی، سطح ۳ ستاره؛ شایسته و حرفه‌ای، سطح ۴ ستاره؛ بهترین در سطح منطقه، سطح ۵ ستاره؛ متعالی در

رتبه در بخش‌های مختلف به مشارکت‌کنندگان از سرتاسر جهان، شرکت‌های برتر در هر حوزه، معرفی می‌شوند. آریاساسول با ارائه طرح مدیریت ریسک یکپارچه سازمانی که جایزه ۶ ستاره را دریافت کرده بود، در بین بیش از ۱۳۰ طرح مشارکت‌کننده، رتبه نخست را در حوزه حکمرانی شرکتی (Governance Category) دریافت کرد.

پنجمین دوره جایزه نوآوری سازمانی 5th Organization-Wide Innovation Award (۲۰۲۳) با هدف شناسایی سازمان‌هایی با محوریت به‌کارگیری بهترین روش یادگیری و تلفیق آن با ایده‌ها و خلاقیت برای تیلور نوآوری، برگزار شد. این جایزه در ارزیابی خود سازمان‌های سراسری و شناسایی می‌کند که فرهنگ نوآوری را در تمامی جنبه‌های عملیات خود از رهبری گرفته تا کارکنان و دربرگیری تمامی سهامدارانی که منتج به فرآیندها، محصولات و خدمات نوآورانه می‌شوند، جاری کرده باشند.

آریاساسول با حضوری موفق در این جایزه و ارائه طرحی یکپارچه با عنوان «خلق ایده تا محصول تجاری»، با در این رویداد علاوه بر اعطای

رتبه برتر حکمرانی شرکتی به آریاساسول رسید

در این رویداد علاوه بر اعطای